

Instrukcja w sprawie sposobu przeprowadzenia ankiety

Zacznijmy od wyjaśnienia dwóch słów, których będziemy używali w tej instrukcji:

- ankieter – to osoba przeprowadzająca badanie
- respondent – to osoba badana (osoba wypełniająca ankietę)

**Dobrze, gdy zbierzemy dużo wypełnionych ankiet.
Ale ważniejsze od ich ilości jest jakość i rzetelność ich wypełnienia.**

W badaniu ważne jest, by wszyscy respondenci:

- wypełniali ankietę w podobnych warunkach;
- byli w identyczny sposób poinformowani o celach ankiety;
- mieli pełne przekonanie co do anonimowości badania;
- byli w identyczny sposób informowani o zasadach udzielania odpowiedzi na pytania ankiety.

Przyjmijmy – co do zasady – że przeprowadzenie badania odbywa się na spotkaniach organizowanych przez ankietera z grupami respondentów (np. na spotkaniu z członkami jakiejś organizacji seniorskiej – stowarzyszeniem emerytów, uniwersytetem III wieku itp.)

I. Przeprowadzenie zbiorowego badania ankietowego na zebraniu/spotkaniu

Na takim spotkaniu/zebraniu ankieter mówi:

Chcielibyśmy teraz przeprowadzić wśród Państwa ankietę o Państwa doświadczeniach lub spostrzeżeniach dotyczących zachowań osób młodszych wobec osób starszych.

Ankieta jest anonimowa. Odpowiedzi jakie Państwo udzielą posłużą jedynie do zbiorczych, statystycznych opracowań.

Rozdamy teraz ankiety, ale nim Państwo przystąpią do ich wypełnienia, udzielę jeszcze dodatkowych informacji.

Proszę zatem jeszcze nie wypełniać ankiety.

[Rozdanie ankiet]

Projekt realizują:

Projekt finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny

Po rozdaniu ankiet ankieter mówi:

W ankiecie są pytania dotyczące Państwa doświadczeń i odczuć związanych z sytuacjami, gdy z Państwem lub innymi osobami w wieku 60+ komunikują się osoby młodsze.

Do każdego pytania dołączonych jest kilka odpowiedzi do wyboru. Wskazaną przez Państwa odpowiedź prosimy zaznaczyć poprzez wpisanie znaku „X” w kratce obok wybranej odpowiedzi.

Przy niektórych pytaniach – o czym informuje dodatkowe wyjaśnienie dołączone do pytania – możecie Państwo wskazać więcej niż jedną odpowiedź. W takim przypadku znak „X” prosimy wpisać w kratki obok tych kilku wybranych przez Państwo odpowiedzi.

Po odpowiedzi na wszystkie pytania, proszę o wypełnienie znajdującej się na końcu ankiety metryczki.

Czy macie Państwo jakieś pytania? Jeśli nie, to proszę o przystąpienie do wypełnienia ankiety. Prosimy o samodzielne udzielania odpowiedzi i nie konsultowanie się ze sobą, ponieważ zależy nam na uzyskaniu szczerych i osobistych odpowiedzi o Państwa własnych doświadczeniach i obserwacjach.

II. Zasady dopuszczenia pod pewnymi warunkami przeprowadzenia badania ankietowego indywidualnego (z jednym respondentem)

Jest absolutnie niedopuszczalne przekazanie ankiety respondentowi, by samodzielnie wypełnił ją w domu, a następnie wypełnioną ankietę zwrócił ankieterowi. Tak wypełniona ankietą jest bezwartościowa, gdyż nie wiemy, czy respondent rzeczywiście wypełniał ją samodzielnie. Nie wiemy, na ile otoczenie rodzinne respondenta „kontrolowało” to, jakich odpowiedzi udziela. Na przykład respondent, który pewnych zachowań doświadcza w swoim środowisku rodzinnym, może nie zaznaczyć takiej odpowiedzi właśnie dlatego, że ktoś z rodziny „patrzy mu przez ramię” jakie odpowiedzi zaznacza. Zatem:

- badanie ankietowe indywidualne (z jednym respondentem) musi przeprowadzać ankieter;
- ankieter w trakcie takiego badania indywidualnego przekazuje respondentowi te same wyjaśnienia, jakie przekazuje respondentom podczas zebrania/spotkania, na którym przeprowadza się zbiorowe badanie.

Projekt realizują:

Projekt finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny

Kolejnym problemem w badaniu indywidualnym (z jednym respondentem) jest zapewnienie go o anonimowym charakterze badania. To nie jest łatwe, bo choć na wypełnionej ankiecie nie pojawia się nazwisko respondenta, to przecież ta pojedyncza ankieta podczas takiego indywidualnego badania trafia do ankietera (a on wie, z kim przeprowadzał badanie). Ten problem pogłębia fakt, że na ogół ankieter i respondent znają się osobiście.

Proponowane rozwiązanie tego problemu jest następujące:

Badania indywidualne (z jednym respondentem) prowadzimy po przeprowadzeniu badania na zebraniu/spotkaniu.

Na badanie indywidualne (z jednym respondentem) ankieter przychodzi posiadając ze sobą teczkę z kilkudziesięcioma lub kilkunastoma wypełnionymi ankietami podczas zebrania.

Gdy podczas badania indywidualnego (z jednym respondentem) ankieter informuje respondenta, że badanie jest anonimowe, mówi:

Badanie jest anonimowe. Mam ze sobą plik ankiet wypełnionych podczas spotkania.

[Ankieter otwiera teczkę z plikiem ankiet i pokazuje ją respondentowi]

By nikt, także ja, nie wiedział, jak Pani/Pan opowiedziała/odpowiedział na pytania, to po wypełnieniu ankiety odwróć głowę, a Pani/Pan wsunie ją w ten plik i zamknie teczkę. Dodatkowo w trakcie wypełniania przez Panią/Pana ankiety, usiądę tak, by niemożliwe było zobaczenie przeze mnie, jakich odpowiedzi Pani/Pan udziela.

Opracowanie: dr Andrzej Machowski

Stowarzyszenie Forum 4 Czerwca

Projekt realizują:

Projekt finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny